

זהר הקדוש

עם ביאור
הפּתּר וְהַכּוּד

פרשת ויקרא + סוד הקרבנות

ומביא ראייה שבשעת הקמת המשכן הוקם משכן לשכינה למעלה:

דְּכַתִּיב - שכתוב בסוף ספר שמות (מ יז) 'וְיָהּי בַחֲדָשׁ הָרִאשׁוֹן בְּשָׁנָה הַשְּׁנִית בְּאֶחָד לַחֲדָשׁ הַהַיְוָם הַמִּשְׁכָּן', וממה שנאמר 'הוקם המשכן סָתֵם, ולא נאמר 'הקים משה את המשכן', משמע שיש משכן שהוקם מעצמו, והוא המשכן של השכינה שהוקם כנגד המשכן שהקים משה למטה, וְהָהוּא יוֹמָא חֲדוּתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא הָיָה - ולכך היה אותו היום של הקמת המשכן יום שמחה של הקדוש ברוך הוא, כיון שבני ישראל גרמו על ידי מעשיהם לבנין השכינה.

אחר שנתבאר שעל ידי בניית המשכן נבנתה השכינה הקדושה, מבאר שיעקר תיקון השכינה היה על ידי הקרבת הקרבנות:

כִּיּוֹן דְּאַתְקֵם מִשְׁכְּנָא - כיון שהוקם המשכן, **מָה כְּתִיב** - מה כתוב בסוף ספר שמות שם (פסוק לה) 'וְלֹא יְכוּל מִשֶׁה לָבֵא אֶל אֹהֶל מוֹעֵד כִּי יִשְׁכֹּן עֲלָיו הָעֲנָן וְכָבוֹד ה' מָלֵא אֶת הַמִּשְׁכָּן', שמשם רבינו בענוותנותו לא רצה להיכנס למשכן ונשאר עומד בחוץ, אולם **כִּד חֲמָא קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא כֶּף** - כאשר ראהו הקדוש ברוך הוא עומד כך בחוץ, **אָמַר, וּמָה עַל יָדָא דְמִשֶׁה אֲתֵקֵם** - והלא על ידי משה רבינו הוקם המשכן, **וְאִיהוּ לָבֵר** - היתכן שהוא עומד בחוץ, **לִכּוּן מִיַּד** נאמר בסמיכות לזה בתחילת ספר ויקרא 'וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר ה' אֵלָיו, וְהַכּוּנָה, שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא קָרָא לוֹ וַיְבַר אֵלָיו שִׂכְנֵס לְמִשְׁכָּן, וְכֵן אָמַר לִיָּהּ - אָמַר לוֹ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמִשֶׁה, מִשֶׁה, חֲנוּכָא דְבֵיתָא בְּמַאי הוּי - עייק חנוכת הבית של המשכן במה נעשה, **בְּסַעוּדָתָא** - בסעודה, כלומר, שכדי לתקן את השכינה בשלימות צריך שיהיה זה על ידי הסעודה של אכילת הקרבנות, ולכך ציוה הקדוש ברוך הוא 'אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם קָרְבָן לַה', כלומר, תקריבו קרבנות, שעל ידי הקרבנות יתקון השכינה, ויהיה נחת רוח וזיווג עליון, ומכך יושפע שפע לכל העולמות.

חזר לתרץ מה שהקשה שבתחילת הפסוק משמע שאכל כבר את הסעודה ובסוף הפסוק משמע שעדיין לא אכל:

הָדָא הוּא דְכַתִּיב - זהו מה שכתוב 'בְּאֵתֵי לְגַנְי אַחוּתֵי כְלָהּ וְגו', שלאחר שהקריבו קרבנות נבנתה השכינה הקדושה בבנין גמור, ולכן מתחילה אמר שאכל כבר את הסעודה שהוא רמו שעדיין אין השכינה בבנינה הגמור, וכאילו אין אוכל מוכן לפניו, ובסוף הפסוק שאמר שהוא מזמינו עתה לאכול את הסעודה, בא לרמז בזה שעתה על ידי עבודת המשכן ואכילת הקרבנות נבנית השכינה בבנין שלם, וְהָא אוקמוה **הַאי קָרָא** - והרי העמידו פסוק זה שעוסק בענייני קרבנות. ובכך מבאר רבי חייא הפסוק שפתח בו 'וַיִּקְרָא ה' אל משה וידבר ה' אליו מאהל מועד לאמר', שהכוונה שמשם רבינו היה צריך להיכנס למשכן כדי להשלים את תיקון השכינה בשלימות על ידי מעשה הקרבנות.

במאמר זה מבאר את סוד הקרבנות שהם גורמים לנחת רוח וזיווג עליון בעולמות העליונים ומהם מושפע שפע עליון מרום המעלות בהשתלשלות הספירות עד העולם הזה, ולכן נצטוו על הקרבנות בחנוכת המשכן

'וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר ה' אֵלָיו מֵאֹהֶל מוֹעֵד לֵאמֹר' (ויקרא א א), **רְבִי חֲזִיא פְתַח וְאָמַר** לפרש פסוק זה, בהקדם ביאור דברי הפסוק (שה"ש ה א) **'בְּאֵתֵי לְגַנְי אַחוּתֵי כְלָהּ אַרְיֵתִי מוֹרִי עִם בְּשָׂמִי אַכְלֵתִי יַעֲרִי עִם דְּבִשִׁי שְׁתִּיתִי יַיִנִי עִם חֲלָבִי וְגו'** אָכְלוּ רַעִים שְׁתוּ וְשָׁכְרוּ דוּדִים'.

ומקשה שהפסוק צריך ביאור, **הַאי קָרָא לָאו רִישִׁיה סִיפִיה וְלָאו סִיפִיה רִישִׁיה** - פסוק זה אין תחילתו מתיישב עם סופו ואין סופו מתיישב עם תחילתו, שהרי בתחילת הפסוק **כְּתִיב 'אַכְלֵתִי יַעֲרִי עִם דְּבִשִׁי שְׁתִּיתִי יַיִנִי עִם חֲלָבִי'**, הרי שאכל ושתה כבר, ואילו **לְבַתֵּר** - לאחר מכן בסוף הפסוק כתוב **'אָכְלוּ רַעִים** שתו ושכרו דודים', שפירושו שמזמין אחרים לאכול עמו. וקשה, שהרי **מָאן דְּמִזְמִין לְאַחְרָא** - מי שמזמין אדם אחר לסעודתו, הרי צריך להזמין **כִּד מִזְוֵנָא מְתַתְקֵן קַמֵּיהּ** - כאשר עדיין המזון מוכן ומתוקן לפניו, כדי שיוכל לכבדו במאכל ומשתה, אבל **בְּתַר דְּאִיהוּ אָכַל** - אחרי שהוא עצמו כבר אכל, **הֵיאֵךְ יִזְמִין לְאַחְרָא** - איך יזמין אחר לאכול עמו, ואם כן צריכים ליישב תחילת וסוף הפסוק הסותרים זה את זה.

לפני שמישב את סתירת הכתוב, מקדים בשבח בני ישראל ובמעלת מעשה הקרבנות:

אֵלָא זְכַאֲרִין אֵינּוּן יִשְׂרָאֵל - זכאים הם בני ישראל, **דְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא בְּעָא לְדַכְּאָה לְהוֹן** - שהקדוש ברוך הוא ביקש לטהר אותם מעוונותיהם, שעל ידי מעשה הקרבנות הם מבררים את סיגי הטומאה ומעלים אותם לקדושה, ומעוררים בזה שהאורות העליונים ישפיעו למטה לטהרם, **וְאֲתַרְעֵי בְּהוֹן מְכַל שְׂאָר עֲמִין** - ורצה בהם מכל שאר העמים עובדי עבודה זרה, מכיון שרק בני ישראל יש להם כוח להעלות את סיגי הטומאה לקדושה על ידי מעשה הקרבנות, **וּמְדַאֲתַרְעֵי בְּהוֹן** - ומאחר שרצה הקדוש ברוך הוא בבני ישראל, **בְּעָא לְסַלְקָא לוֹן מְכַל מְקַטְרְגֵי עֲלָמָא** - ביקש להעלות אותם מעל כל המקטרגים שבעולם, כדי שלא יהיה לחיצונים חלק ואחיזה ביחודים העליונים הנעשים על ידי בני ישראל במעשה הקרבנות.

קודם שיבואר בפרטות ענין תיקון השכינה הנעשה על ידי עבודת הקרבנות, מקדים לבאר התיקון שנעשה בהקמת המשכן:

תָּא חֲזִי - בוא ראה, **בְּיוֹמָא דְּאַתְקֵם מִשְׁכְּנָא לְתַתָּא** - ביום שהוקם המשכן על ידי משה רבינו למטה בעולם הזה, **בְּהוּא יוֹמָא אֲתַתְקֵם מִשְׁכְּנָא אַחְרָא לְעֵילָא עַמִּיהּ** - באותו יום הוקם עמו משכן אחר כדוגמתו למעלה בעליונים, והוא בנין השכינה הקדושה שהיתה פגומה מחמת חטא העגל ונשלמה עתה בבנין המשכן.

אחר שביאר התקשרות העולמות על ידי הקמת המשכן שלכן היה זה יום חדוה לפניו, עוד מבאר יחוד הפרצופים העליונים שנעשה ביום הקמת המשכן, ונרמז כמו כן בפסוק 'באתי לגני':

אחר שביאר הכתוב 'באתי לגני' שנדרש על הביאה למשכן, עתה מבאר דְּבַר אַחַר מהו 'באתי לגני', והוא יחוד

העליונים שנעשה בהקמת המשכן, ו'גני' הנזכר בפסוק דָּא גֵן עֲדָן דְּלַעֲיָלָא - זה גן עדן העליון שהיא אימא עילאה, וזעיר אנפין עולה לשם, והיה זה לצורך אַחוּתִי שהיא המלכות, כי ז"ל הם בני אבא ואימא, ועל ידי זה נתקנה המלכות להיות שוה אליו ועל כן קראה אחותי, שכן נקראים ז"ל אחים בהיותם שווים בקומתם. ועוד נתקנה שבאה עמו בפנים בפנים ועל כן קרא לה כְּלָה, כיון שאז היא ראויה לזווג עמו, וכנגד דָּא - זה, כלומר כנגד גדלות זו נקראת רחל נוקבא דאצילות פְּנִסַת יִשְׂרָאֵל, על שם שכוונת ומאספת בתוכה את כל האורות שנותן בה ישראל שהוא ז"א דאצילות, כשהם שווים בקומתם, והיה זה מטעם דְּבַהּוּא יוֹמָא אֲזַדְוּגוּ וְזוּגִין בְּכֻלָּא - שבאותו היום הזדווגו הזווגים בכל פרצופי האצילות, ועוד נוספה בו מעלה כי אֲזַדְוּגוּ וְזוּגִין בְּהוּא גֵן עֲדָן -

נזדווגו ז"ל את זווגם באבא ואימא הנקראים גן עדן, והיה זה בְּגֵיז דְּאֲתַבְּרָכוּ בְּלָהוּ מִשְׁקִי דְּנִחְלָא - מחמת שהתברכו כולם ממבוע הנחל, כלומר מכח החסדים הנובעים מהנחל היוצא מגן עדן שהוא יסוד אימא, ועל ידי גדלות זעיר אנפין אל אימא עילאה, התגלו החסדים וְאֲתַקְשְׂרוּ כָּל חַד בְּחַבְרִיָּה - ונקשרו כל ה' קצוות שלו לאחד, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב - והוא מה שכתוב (שיר השירים ה א) 'אֲרִיתִי מוֹרִי עִם בְּשָׁמִי' ו'אֲרִיתִי' מלשון לקטתי, כלומר שעל ידי שבאתי לגני, נלקטו ונתחברו 'מורי עם בשמי' שהם ספירות החסד והנצח, וכן 'אֲכַלְתִּי יַעֲרִי עִם דְּבִשִׁי', שנתחברו ספירות גבורה והוד, וכן 'שְׁתִּיתִי יַיִנִי עִם חֲלָבִי', שנלקטו ונאחזו ספירות תפארת ויסוד זה בזה. והם שש מינים כנגד ה' קצוות דזעיר, שבזמן גדלותו בְּלָהוּ אֲתַשְׁקִינִי וְאֲתַרְוּ - כל אלו החסדים הושקו והתרוו, ועל ידי זה התגדלו הו"ק ועלו

אל ראש זעיר, וכל זה על ידי שפע שקבלו מִמְבוּעָא דְּנִחְלָא - ממבוע הנחל הוא יסוד אימא, שכדי שיוכלו לעלות עד ראשו של זעיר אנפין, צריכים הם לקבל השפע מהחסדים המקוריים היוצאים מיסוד אימא.

להבנת המאמר יש להקדים דברי הא"י בשער הכוונות, כי הנה בכל מקום שמוזכר אכילה ושתיה הם בסוד הזווג, אלא שבא"א נקרא אכילה, ובזו"ן נקרא שתיה, כי האכילה מעולה מהשתיה, והשפע בא להם לג"ר ולו"ק שלהם. ושפע הג"ר הוא מעתיק יומין המלוכש בגולגלתא דאריך אנפין, ונקרא אכילה ראשונה. ושפע הו"ק בא להם מאריך אנפין עצמו מפנימיותו, והוא הנקרא אכילה שניה. ואילו בזו"ן שפע הזווגים המשפיע בהם נקרא שתיה, וכמו כן הם ב' שתיים, שתייה ראשונה הוא שפע הבא ממוחין דאריך אנפין עצמו מפנימיותו, שממנה נמשך לו"ק דאבא ואימא [אכילה שניה], עתה בהמשכו מאבא ואימא עצמן מפנימיותו, והוא הנקרא אכילה שנייה. ואילו בזו"ן שפע הזווגים המשפיע בהם נקרא שתיה, וכמו כן הם ב' שתיים, שתייה ראשונה הוא שפע הבא מאריך אנפין, ושתייה שנייה הוא שפע בזו"ן לג"ר ולו"ק שלהם, הראשונה מאריך אנפין, והשנייה מאבא ואימא:

ואחר שהוכנו התחוננים בהמשכת השפע מאימא לו"ק דזעיר אנפין, עתה צריך להמשיך השפע לג"ר דזו"ן שנמשך מאריך אנפין לו"ק דאבא ואימא ומהם נמשך לזו"ן, ועל כן מזמין אריך אנפין את אבא ואימא שיבואו לקבל שפע הו"ק שלהם ואומר להם 'אֲכַלוּ רְעִים' והם אבא ואימא הנקראים 'רעים' כי הם תרין רעים דלא מתפרשין וזווגם תדיר ולא פסיק, ואחר שאבא ואימא קבלו את השפע המגיע להם, הם מזמינים את זו"ן לקבל שפע הג"ר באמרום להם 'שְׁתוּ וְשַׁכְרוּ דוּדִים', שהם זו"ן. ומהם נזונים כָּל אֵינְזוּן דְּלִתְמָא - כל אלו שלמטה, שהם עולמות בריאה יצירה ועשייה. וְכָלְהוּ עֲנִפִין בְּלָהוּ - וכל הענפים כולם שהם ו"ק דזעיר אנפין, אֲתַבְּרָכוּ וְאֲתַזְנוּ - התברכו וניזונו כָּד אֵלִין אֲתַבְּרָכוּ לְעֵילָא - כאשר התברכו אלו הפרצופים למעלה, כלומר שגם ו"ק דזעיר אי אפשר להם לקבל ברכה אלא עד שיתברכו אבא ואימא מאריך אנפין, וְכַמָּה מִתְבַּרְכָּאן וּמִתְפַּסְמָאן בְּלָהוּ - ובמה מתברכים ומתבסמים כולם, בְּרִיחָא דְקַרְבָּנָא - על ידי ריח הקרבן.

דְּבַר אַחַר 'בָּאתִי לְגַנִּי', דָּא גֵן עֲדָן דְּלַעֲיָלָא. אַחוּתִי כְּלָה, דָּא פְּנִסַת יִשְׂרָאֵל, דְּבַהּוּא יוֹמָא אֲזַדְוּגוּ וְזוּגִין בְּכֻלָּא, אֲזַדְוּגוּ וְזוּגִין בְּהוּא גֵן עֲדָן, בְּגֵיז דְּאֲתַבְּרָכוּ בְּלָהוּ מִשְׁקִי דְּנִחְלָא, וְאֲתַקְשְׂרוּ כָּל חַד בְּחַבְרִיָּה, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב (שיר השירים ה א) 'אֲרִיתִי מוֹרִי עִם בְּשָׁמִי, אֲכַלְתִּי יַעֲרִי עִם דְּבִשִׁי, שְׁתִּיתִי יַיִנִי עִם חֲלָבִי', בְּלָהוּ אֲתַשְׁקִינִי וְאֲתַרְוּ מִמְבוּעָא דְּנִחְלָא. אֲכַלוּ רְעִים שְׁתוּ וְשַׁכְרוּ דוּדִים, כָּל אֵינְזוּן דְּלִתְמָא. וְכָלְהוּ עֲנִפִין (נ"א עלמין) בְּלָהוּ, אֲתַבְּרָכוּ וְאֲתַזְנוּ, כָּד אֵלִין אֲתַבְּרָכוּ לְעֵילָא. וְכַמָּה מִתְבַּרְכָּאן וּמִתְפַּסְמָאן, בְּלָהוּ בְּרִיחָא דְקַרְבָּנָא.

נפשי צמאה לדעת כל רז סודך

זוהר הקדוש המבואר < עם פירוש "הכתר והכבוד" ביאור בשפה ברורה הפותח את לב הלומד, עם מקורות וביאורים על פי גדולי המפרשים

גדולי הצדיקים שליט"א מעידים: ביאור נפלא כזה טרם בא לעולם

